Gheorghe Rogoz

Brăduţul

Cerul se întunecase. Norii, încă neuniformi, acopereau soarele de amiază şi se zdrobeau între ei, accentuând senzația de haos şi incertitudine. Poate alții ar putea să găsească un anumit farmec în această dezlănțuire şi înlănțuire de forme, nuanțate violent, aflate într-o continuă zbatere, gândi Irina. Ea avea sufletul prea greu pentru a observa altceva decât tristețea negurilor, cavaleri neştiuți ai tenebrelor, ce se învolburau în jurul crestelor şi coborau apoi în vălătuci stranii spre ea.

Sprijinită de crucea mică, încastrată în stânca ivită golaşă pe povârnişul ierbos, se abandonase uitării; vântul îi scutura, în zvârcoliri repetate, pletele negre, ce încadrau un chip de o frumusețe tainică, aparte, ce nu pierduse nimic din farmec, ca urmare a palorii neobişnuite a feței şi a ochilor cenuşiu-verzui, aburiți de lacrimi tăcute, strivite din timp în timp de gene prelungi, ce palpitau în tăcere. Privirea, nedefinită, urmărea jocul acelor micuțului brăduț, ce îmbrățişa stânca cu un frate de-al său; doi frați într-o tulpină, dintre care unul frânt, probabil, de vitregia furtunilor.

Doar Irina ştia ce se întâmplase. Ştia şi nu putea, sau nu voia, să uite, deşi trecuseră luni de atunci.

O pală de vânt, mai puternică, rostogoli o pietricică pe lângă ea. Ca şi atunci, în iarnă; dar atunci vântul i-a zburat mănuşa. Laur a râs şi s-a lăsat în jos, pe coastă, să o recupereze. A fost ca o nălucire. Mai aveau mai puțin

de o oră până la cabana Mălăieşti. Plecaseră cam târziu de la Izvorul Muntelui şi se înserase. Laur mai trecuse pe acolo; cunoştea drumul, dar zăpada nouă acoperise poteca şi făcea înaintarea mai dificilă. Trecuseră de punctul cel mai greu al urcuşului şi, pe o potecă de coastă, ocoleau, în coborâş prelung, spre cabană. De sus văzuse luminile la cabana pierdută între nămeții alburii şi stâncile amenințătoare ale căldării glaciare.

Ea a țipat scurt. Laur nu a scos nici un sunet. Să nu o sperie? Să nu reacționeze şi ea greşit? Nu a putut să mai afle răspunsul. Un pas greşit? A cedat zăpada sub picior? L-a dezechilibrat rucsacul înalt, cu cadru metalic? Nu ştie. L-a văzut alunecând, rostogolindu-se, într-un iureş de zăpadă, pe panta ce se pierdea la peste 200 m în întunericul pădurii. O ridicătură albă, probabil o stâncă, străjuită într-o latură de doi brăduți, pierduți sub greutatea zăpezii, l-au reținut pentru o clipă; s-a prăbuşit peste unul din brăduți, s-a agățat de el şi l-a frânt. A mai alunecat câțiva metrii şi s-a oprit. Nu mai mişca.

Irina nu ştie cum a coborât până la el. Teamă pentru viața ei? Nu, nu exista decât el, pata neagră pe albul imaculat, cu bradul rupt, ca un sceptru al morții, în mână.

L-a strigat, l-a implorat, s-a rugat, a plâns şi a țipat şi l-a târât, cu unghiile înfipte în trupul lui şi în crusta de ghiață de sub zăpada afânată, până la stânca cu brăduțul, rămas acum singur ca şi ea. L-a simțit, dintr-o dată alături de ea, trist pentru „fratele sau dintr-o tulpină”, distrus violent. Noaptea se lăsa, iar ea tot încerca să găsească o sclipire de viață la el. Nu-l putea părăsi. Nu simțea frigul, iar lacrimile înghețau pe gulerul şi pieptul canadienei. Şi-a revenit treptat, cu senzația unui gol imens în jurul ei; tăcerea grea era ruptă doar de vuietul crengilor lovite de vântul sălbatic care se pornise şi de trosnetul sinistru al vârfurilor brazilor uriaşi, rupte de dezlănțuirea stihinică. Vedea, cu simțurile anihilate, moartea naturii în jurul ei, dar nu o percepea; trăia un coşmar, fără speranța de a se putea trezi. . .

O nouă răbufnire de vânt o făcu să tresară. Pâcla alburie o înconjura cu un giulgiu în care se zbăteau umbrele vagi, fantomatice, ale brazilor din apropiere. Un fior o străbătu, făcând să se prelingă pe obrazul fraged lacrima ce-i stăruia între pleoapele întredeschise. Un scurt vârtej mişcă într-o frenezie tăcută crengile brăduțului. Acele lui o atinseră, dar nu simți nici o

înțepătură, deşi simțurile îi erau exacerbate la maximum; o simți mai mult ca pe o caldă mângâiere, ocrotitoare. Aceeaşi senzație ca atunci, în noaptea cea mai tristă. . .

A rămas toată noaptea lângă el, încercând să-l încălzească cu trupul ei, învelindu-l ca pe un copil în crenguțele bradului plecat asupra stâncii şi a ei. A ajuns a doua zi dimineața la cabană, ca o fantomă de gheață şi zăpadă. Nu ştia cine este şi de unde vine. Vorbea cu iubitul ei imaginar şi cu dragul ei brăduț care-l ocroteşte. Au crezut că a înnebunit. Doar Doru, un vechi salvamontist, aflat în drum spre Cabana Omul, a înțeles că era în urma unui şoc puternic. A intuit din prima clipă că asistă, din nou, neputincios, la o dramă cu final parțial, pentru că o nouă dramă urma să înceapă pentru cea din fața lui când îşi va reveni. Au reuşit să o determine să bea un ceai cald, cu vodcă. Nu puteau afla nimic concret de la ea. Nu mai ningea de câteva ore. Împreună cu Mihai şi Emil, elevi din Sibiu veniți la schi, au plecat pe urmele fetei, sperând să afle ce s-a întâmplat; bănuia un accident.

L-au găsit la o distanță de cca. o oră şi jumătate de mers de la cabană; era pe stâncă, sprijinit de brăduț, cu două crengi ale acestuia petrecute protector pe umeri. Murise de mult; o rană la cap. Au recuperat şi rucsacul din vale şi pe cel al fetei. Aşa au reuşit să îi identifice.

Irina şi-a revenit după 10 zile, la spital, la Bucureşti, de unde era. Trecuse primul şoc. Devenea tot mai lucidă. Doru telefonase de mai multe ori la spital, inițial la Buşteni, unde o transportaseră prima dată, iar ulterior la Bucureşti. Vorbise şi cu ea. Îi mulțumise, dar nu ieşise din apatia generală, explicabilă în mare parte. Nu i-a cerut telefonul de acasă. După ce s-a externat, nu a mai căutat-o. O evitase conştient. Îi plăcea. Doctorul îl rugase să nu o facă; îi trezea amintiri tragice şi exista riscul unei recidive, pe un fond psihic labil.

În primăvară a văzut crucea metalică fixată pe stânca unde murise prietenul ei şi florile proaspete lăsate acolo. S-a interesat şi a aflat că, încă din luna martie, Irina se angajase la cabana Poiana Izvoarelor. Zilnic pierdea ore în şir la cruce, muncind noaptea, ca să recupereze timpul cât a lipsit; ceilalți o înțelegeau. Unii afirmau că începuse să-şi revină. Se plimba mult, vorbea singură cu ierburile şi cu copacii, dar avea în rest o judecată perfect

rațională. Nu accepta prietenii mai strânse şi respingea cu agresivitate eventualele insistențe

Doru cobora de la Omul direct spre Poiana Izvoarelor, prin Brâna Caprelor. Se abătu din drum spre cruce, sperând în sinea lui să o întâlnească. Era acolo, fericită. Nu-l mai ținea minte cum arată. O umbră i-a trecut pe față când i-a spus cine este. Îl simțea, totuşi, mai apropiat decât ceilalți; ca pe un frate, care i-a lipsit mereu. Agrea prezența lui. Discuțiile erau banale, despre vreme, munți, flori, ajungând la preocupări şi pasiuni comune.

Doru evitase să abordeze problema prezenței ei aici, deşi era lucrul care îl intriga cel mai mult. Figura lui îngândurată nu-i scăpă Irinei.

-Te văd reținut. Vrei să întrebi ceva şi nu şti cum să începi, nu-i aşa?

-Ai sesizat, sau ai intuit corect. Nu ştiu dacă fac bine, dar aş dori să încerc să clarific două aspecte ce mă frământă mai de mult. . .

Te rog. Nu-ți face reproşuri inutile. Mi-am revenit aproape complet din punct de vedere al. . . sănătății, termină ea după o scurtă ezitare.

-Ai evitat cuvântul „psihic”, nu-i aşa?

-Da. După mine sunt perfect sănătoasă, dar alții mă privesc ca pe un om bolnav. Cred că nu este nici un impediment ca să mă întrebi ce vrei.

-Se refera la ziua când ai venit la cabană. Eu am stat permanent cu tine. Aiurai, vorbeai cu cineva nevăzut. . .

-Continuă te rog. Mă interesează şi pe mine foarte mult, întrucât nu am decât amintiri vagi; mai mult senzații decât aspecte concrete.

-Vorbeai cu „el”, sau mai precis povesteai ce ai vorbit cu „el”. Reveneai obsesiv asupra unui moment, pe care nu l-am înțeles, deşi am încercat şi atunci să o fac. . .

-De ce mă ții în tensiune?

-Trebuie să-mi aleg cuvintele, ca să mă pot face bine înțeles.

-Ți-e frică să nu mă răneşti?

-Nu-i numai asta. Vreau să înțelegi şi tu ce spun. Pentru liniştea ta sufletească, țin să te asigur că nu am discutat cu nimeni aceste probleme. Revin la obsesia ta. El murise. Am simțit întreaga ta durere şi revoltă. Nu concepeai aşa ceva şi nu ai acceptat-o nici un moment. Continuai însă-reține continuai-şi nu reluai, să relatezi discuțiile tale cu „el", după moartea lui fizică. Se refereau la aspecte existente după decesul lui, pe care el nu le mai putea percepe şi deci nici comenta cu tine.

-Deci a fost real. O simțeam. Simțeam că am menținut contactul cu el după moartea lui fizică, dar toți mă considerau dezechilibrată şi mă tratau ca atare. De ce nu mi-ai spus de atunci. M-ai fi ajutat mult. O! Cât de mult aşi fi dorit să aud confirmarea ta atunci! Dar şi acum mă bucur foarte mult.

-Doctorii mi-au spus că îți face rău orice referire la noaptea aceea. Nici eu nu ştiu cum ai putut rezista.

-Sunt convinsă că ei credeau că au dreptate, dar nu aveau.

-Deci susții că ai „discutat" cu el ulterior. . .

-Discutat nu este cuvântul potrivit, dacă te gândeşti că procesul avea loc doar la nivelul psihicului, al simțurilor.

-Când ai început şi cât a durat?

-Nu ştiu. Nu-mi aduc aminte tot ce s-a întâmplat atunci exact. Ca să nu mă înțelegi greşit, îți precizez că după ce mi-am revenit la spital, am început să am acea senzație ciudată a unor amintiri trăite dar nu văzute de mine, acel sentiment clar că el nu a murit atunci şi că am vorbit ulterior cu el. Îți dai seama cum mă simțeam? Eram în pragul nebuniei şi nu aveam nici un element în sprijinul senzațiilor mele.

-Cred că pot să-mi imaginez. După ce te-ai externat presupun că ai venit la mormântul lui. . .

Da. De multe ori. Zile în şir am plâns pe piatra rece şi am încercat să reiau un contact cât de mic cu el. M-am reântors la Bucureşti şi am studiat tot felul de lucrări de specialitate, dar rezultatele au fost nule.

-Atunci te-ai gândit să revezi locul unde s-a petrecut totul, pentru ca ambianța să sensibilizeze funcțiile tale parapsihologice. . . Sau pentru. . . altceva?

-Da, dar ce vrei să spui? se precipită ea cu o curiozitate nedisimulată. Şti ceva despre el şi nu îmi spui?

-Nu, nu ştiu nimic despre el, dar ți-am spus că vreau să clarific două lucruri. . . Primul: veridicitatea discuției tale cu el. Al doilea: Unele cuvinte „scăpate" de tine în timp ce i te adresai lui; îl numeai „iubitul meu. . . "şi mai urma un cuvânt. Îți aminteşti care era acel cuvânt şi de ce-l foloseai?

-Nu, zise ea, parcă absentă, dar tensionată. Aşa îi spuneam, dar foloseam numele lui. Nu mă ține pe jăratec. Care era acel cuvânt?

-Nu ştiu dacă îți fac un bine sau un rău. . . Cuvântul era „brăduț"

-Brăduț. . . "iubitul meu brăduț". . . Nu-mi amintesc. De ce „brăduț"?

-M-am gândit mult la asta şi pot face doar o supoziție. În noaptea aceea, tu nu ai stat cu el decât la stânca de aici, străjuită de aceşti doi brăduți dintr-o tulpină. Unul s-a rupt când a căzut el. Durerea omului a fost simultană cu durerea „fraților"; înfrățiți în moarte, cei doi au supraviețuit în cel rămas, cel denumit de tine. . . Asta-i tot. Cred că am înnebunit şi eu.

Irina tăcea. Ochii verzi priveau în gol.

-Ce e cu tine, zise Doru speriat?

-Nimic. Nimic. Ultima speranță. . .

-Nu o lua chiar aşa. Trebuie să fi realistă. Poate fi o aberație, o fantasmă.

-Poate, dar poate fi şi ultima speranță. Durerea are nevoie de speranță. Te rog, încearcă să-ți aminteşti tot ce am spus atunci. Este foarte important pentru mine. M-au tratat să fiu rațională, înăbuşind subconştientul. . .

Ea revenea mereu cu întrebări pentru noi detalii. Au rămas mult timp împreună.

El a plecat.

Ea a rămas.

Nu au mai vorbit de atunci.

....

-Ce cauți aici? Ce vrei?

-Pe tine. Doar pe tine. Ți-am răspuns la întrebări. Este absurd să aşterni zilnic flori moarte la piciorul unei cruci ruginite, pentru a menține vie o iubire dispărută.

-Îți interzic...

-Mi-ai tot interzis. M-am săturat de toată nebunia asta în care te complaci. Trebuie să-ți revi. Dacă nu vrei, te voi obliga să înțelegi realitatea. Pricepe odată pentru totdeauna că el a murit, iar tu trăieşti. M-ai respins mereu, deşi am încercat să-ți arăt cât țin la tine.

-Nu te amesteca în viața mea. Ai destule alte fete la dispoziție şi după cum ştiu, nu ai avut niciodată rezerve în acest sens.

-Da, dar la tine țin altfel.Ai devenit o obsesie, un scop în sine. Vei fi a mea, fie că vrei, fie că nu.

Făcu un pas spre cea care, din instinct, se trase în spatele brăduțului, ca şi cum acesta ar fi putut să o apere. Mâna îi atinse o creangă, care, scăpată ca dintr-un arc, se destinse într-o lovitură seacă peste fața lui Petre.

-Blestemato! rârâi el şi, cu fața aprinsă de durere şi ură, apucă cu amândouă mâinile creanga verde şi încercă să o frângă.

-Nuuu! strigă ea, repezindu-se la el cu forța inconştientului.Îl izbi cu amândouă mâinile în piept, răsturnându-l. Dezechilibrat, acesta alunecă şi se opri câțiva metri mai la vale, pe panta abruptă, în patru „labe".Privi cu o ură sălbatecă la ea, scrâşnind din dinți.

-Nu-mi vei scăpa. Puteai să mă omori, ticăloaso.

Încercă să se ridice în picioare, dar panta prea mare îl readuse în poziția inițială. Începu să se cațere spre stîncă.

Într-un reflex inconştient Irina o luă la fugă pe pantă, spre poteca care ducea către marginea pădurii. Nu-i era atât teamă pentru ea, cât pentru brăduț.Ea se putea apăra, dar el nu. Atrăgea din reflex primejdia asupra ei, ca animalul care-şi apără puiul, oferindu-se el drept pradă. O scurtă privire înapoi o convinse că Petre a uitat de brăduț şi vine după ea. Era conştientă că nu putea ajunge pînă la cabană înainte să o prindă el, dar voia să fie cât mai departe de cel drag.

A ajuns la potecă la câțiva metri de primii copaci. Nu a simțit vântul, dar a văzut zbaterea înfrigurată a brazilor. Un vuiet surd a străbătut coasta. S-a aplecat ca să poată trece pe sub crengile care, mişcate parcă de o pală de vînt, s-au ridicat ca aripile unei păsări uriaşe, făcându-i loc. Petre era deja pe cărare şi se apropia; îndepărta cu mâinile crengile care-şi continuaseră mişcarea, aplecându-se până la pământ. Irina fugea în continuare; nu avea altă şansă decât cărarea. Abruptul din dreapta şi stâncile ce se ridicau printre trunchiurile uriaşe, doborâte de furtuni, din stânga, nu-i lăsau altă şansă. Alerga.

Un scârțâit lugubru îi atrase privirea spre un brad imens, aproape uscat, aflat puțin mai în față, pe partea stângă a cărării. Cădea., cu rădăcinile muşcând din pământul negru, în timp ce crengile imense se zvârcoleau în aer, ca nişte brațe uriaşe, monstruoase, adevărate sulițe ucigătoare.

Nu avea timp să treacă pe sub el înainte să cadă peste cărare, dar îşi continuă alergarea, într-un gest de sinucidere.

Într-un zgomot infernal de crengi rupte, uriaşul se opri aproape la orizontală, sprijinit de doi brazi vânjoşi, care parcă-şi uniseră crengile în acest scop. Ramuri uscate, rupte, cădeau ca o ploaie, dar hățişul periculos se oprise la cca 2 metri deasupra cărării, permițîndu-i ei să-şi continue cursa, terorizată de violența şi bestialitatea care putea zace în om.

Petre văzuse de la mică distanță scena. O clipă îi fusese teamă că scapă „prada", când Irina, după o scurtă ezitare se repezise spre copacul care cădea. O dorea vie, arzătoare, nu un cadavru inert. Nu forță ca să o ajungă imediat. Cunoştea bine drumul. Calculă să o ajungă la următoarea lizieră a pădurii, pentru a nu o determina să facă vre-un gest necugetat.

Irina tocmai trecea, sufocată de oboseală, de un cot al cărării, când a întors capul să vadă ce se întâmpla. Într-o fulgerare, văzu poteca barată de trunchiul prăbuşit peste strigătul de groază al celui ce fusese Petre.

Legea nemiloasă a pădurii dăduse şi executase verdictul.

Bătrânul brad murea, cu ultimele rămăşițe de viață pâlpâind în plăpândele lujere ale unor crenguțe încă verzi. Zdrobise în vrerea-i sinucigaşă viața unui om, ca să apere o altă viață.

Irina simțea asta; nu ştia cum şi de ce. O lacrimă-i începoşă privirea. Cei doi brazi care sprijiniseră trunchiul uscat îşi aplecaseră crengile ca un ultim omagiu adus „bătrânului" şi propriilor ramuri sacrificate, sfârtecate de căderea acestuia.

Ea s-a apropiat înspăimântată, îndeajuns pentru a constata , fără dubii, că Petre nu supraviețuise acelei dezlănțuiri furibunde, neânduplecate.

Crenguțele verzi ale uriaşului prăbuşit palpitau într-un tremur uşor. Ea se apropie mai mult şi, într-un gest inconştient, luă în mână vârfurile uneia şi mângâie acele care se cuibărisertă în palma ei. Irina duse la buze ramura plăpândă şi, cu un lung sărut, le mulțumi. Ca un copil răsfățat, râzgâiat, toate se destinseră şi se aplecară, într-un ultim suspin.

Ridică încet capul. O linişte absolută domnea în pădurea atât de neliniştită cu câteva clipe mai înainte, ca un tainic priveghi. Era o linişte care punea treptat stăpânire şi pe ea. Se simțea ca un prunc ce adoarme la sânul mamei, după un vis agitat.

O zvâcnire scurtă, simțită de ea ca o repulsie a gingaşelor crenguțe pe care le lăsase libere, o făcu să tresară. Aplecată, le mângâie din nou, iar ele se ascunseră mai bine în micuța ei palmă. Se împotriveau unui suflu străin, cu ostilitatea neputinței.

Senzația transmisă o percepea cu claritate; ceva le amaenința, iar acel ceva nu putea fi decât Petre. Ca şi cum ar fi fost necesară o certitudine, cu o nouă zvâcnire, crenguțele se „stinseră", într-un ultim, suprem sacrificiu, de autoexterminare, în fața imposibilității de a se opune unei evoluții nedorite.

Irina privea trunchiul prăbuşit şi crengile martire plângând.

Atenția i-a fost atrasă de lujerul prelung, cu scăpărări intense de verde închis, ce se încolăcea pe trunchiul zdrobit , printre ramurile frânte. Zbaterea lianei, cu o ultimă rădăcină înfiptă în pământ, îi confirmă suspiciunea. Ceva din Petre va supraviețui.

Din nou nu se mai gândea la ea; ei nu mai putea să-i facă nimic. Durerea o săgetă în inimă. Ei nu, dar lui ? El era neajutorat, iar distanța nu era prea mare... Anii vor trece în defavoarea lui. Liana şi descendenții ei vor trăi mai intens, cu posibilități mult mai mari de înmulțire şi extindere. Ei nu-l vor ierta pe el. Acum, când vor avea şi un „limbaj" comun, vor şti mult mai multe unul despre altul, iar el era defavorizat.

Ea putea decide să distrugă liana şi să-l salveze...Însemna însă să-l condamne la „neființă" pe Petre. Avea oare dreptul? Cum va trăi şi gândi

ulterior? Întrebările cădeau grele, ca păcatele nemărturisite. Gândurile i se învolburau...

-Legea.... legea... ,auzea, sau simțea. A ucide ca să supraviețuieşti, nu e crimă, e Legea ...Legea...

-Nuuu...! izbucni strigătul ei cu disperarea neputinței.

Se strecură printre ramurile uscate, sări peste trunchiul salvator şi se îndreptă, cu un pas nesigur, spre crucea unde o aştepta brăduțul ei. Nu-l auzea în vuietul senzațiilor noi, intense.

Pasul deveni mai sigur, sub impactul Deciziei...

Doi turişti, plecați în d.a. aceleiaşi zile de la Mălăieşti, s-au reântors şi au adus vestea morții lui Petre. Ei au încercat să-l scoată de acolo, dar nu au reuşit. Doru şi alți doi salvamontişti din echipă, dotați cu toporişti şi fierăstrău, s-au deplasat şi l-au recuperat de acolo; L-au scos cu dificultate. Au degajat şi poteca pentru a-l putea transporta la cabana Poiana Izvoarelor. Cu lovituri scurte de toporişcă Doru a tăiat în final o liană şi ultima rădăcină care mai ținea trunchiul prăbuşit, reuşind, împreună cu ceilalți doi, să-l dea puțin la o parte din drum, ca să se poată trece.

A doua zi au găsit trupul Irinei culcat cu capul pe un smoc de iarbă sub brăduț; era fără viață şi fără vre-o urmă de rană. Zâmbea. Pe stâncă, după numele lui Laur, zgâriase: ..."şi iubita".

Au ridicat-o cu grijă şi au transportat-o la cabană.

Doru a mai privit o dată în urmă, spre locul unde va aduce o cruce sculptată de el, cu grijă şi iubire.

Brăduțul se înălța deasupra stâncii în compania fratelui său rupt, uscat până atunci, dar pe trunchiul căruia se ivise peste noapte un mic ram de culoare verde, ca ochii cuiva, semn că viața a învins din nou.

Tristețea i se citea pe față.

-Rămâneți fericiți, murmură el.

Localnicii au denumit locul „La crucea iubirii” şi povestesc despre lăstarul verde, răsărit peste noapte din trunchiul rupt, uscat, al unuia din brazii îngemănați.Spun, dar mulți nu cred, că doar cei doi brăduți cunosc întreaga poveste, dar că nu o spun decît celor aleşi şi puri, celor ce-şi pleacă capul pe stânca rece şi uită puțin timp cine şi ce sunt.